

Huvudman

Umeå Kristna Friskoleförening org. nr. 894002-8478

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Mariaskolan i Umeå kommun.

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Umeå Kristna Friskoleförening att vid vite av 300 000 kronor senast **fredag den 16 augusti 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande saklig undervisning som vilar på vetenskaplig grund samt brister rörande godkännande för utbildningen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Skolinspektionen bedömer att bristerna utgör allvarliga missförhållanden.

Om Umeå Kristna Friskoleförening inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet. Därutöver kommer frågan om återkallelse av godkännandet för Umeå Kristna Friskoleförening som huvudman att bedriva grundskola att aktualiseras (26 kap. 13 § första stycket skollagen).

Att bristerna utgör ett allvarligt missförhållande innebär även att återkallelse av godkännandet kan bli aktuellt trots att föreläggandet följts, om det uppstår nya allvarliga brister i verksamheten inom två år från detta föreläggande (26 kap. 15 § skollagen).

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Umeå Kristna Friskoleförening ska vidta följande åtgärder

Saklig undervisning som vilar på vetenskaplig grund

1. Se till att undervisningen i skolans val kristendom om bibliska berättelser är saklig och vilar på vetenskaplig grund. Det innebär att skolan ska upphöra med att framställa ovetenskapliga ifrågasättanden av evolutionsteorin eller jordens ålder som vetenskapliga.
2. Se till att även övrig undervisning vid Mariaskolan skapar förutsättningar för eleverna att kunna skilja mellan naturvetenskapliga och andra sätt att skildra omvärlden. Det innebär att skolan ska upphöra med att undervisa om den kritik som framförts mot evolutionsteorin, och framställa ovetenskapliga ifrågasättanden av evolutionsteorin och jordens ålder som vetenskapliga.

Utbildning vid skolenheten

3. Se till att verksamheten vid skolenheten Mariaskolan bedrivs i enlighet med godkännandet, det vill säga vid en skolenhet. Det innebär att verksamheten ska bedrivas i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra i Umeå kommun (1 kap. 3 § och 2 kap. 5 § skollagen). Av redovisningen ska framgå i vilken skolbyggnad eller vilka skolbyggnader som skolenhetens verksamhet bedrivs.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Umeå Kristna Friskoleförening att senast **fredag den 16 augusti 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder 4–5 avseende brister rörande undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare och tillsvidareanställning av lärare samt senast **fredag den 18 oktober 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder 6–7 avseende brister rörande frånvaroutredningar. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Umeå Kristna Friskoleförening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Umeå Kristna Friskoleförening ska vidta följande åtgärder

Lärare och undervisning

4. Se till att undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen, i ämnet svenska i årskurs 4–5 samt i inom skolans val, kristendom, i årskurs 3–5 bedrivs av lärare som är legitimerade och behöriga för de ämnen och årskurser de ska undervisa i. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, inkom med en motivering till varför aktuella lärare är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Inkom även med underlag som styrker deras erfarenhet och utbildningsbakgrund. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen). Dokumentation av rekryteringsförsök samt anställningsavtal ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.
5. Se till att endast den med lärarlegitimation anställs som lärare utan tidsbegränsning vid nyrekrytering av lärare. (2 kap. 20 § skollagen)

Frånvaroutredningar

6. Rektorn ska se till att en utredning om en elevs frånvaro inleds om en elev bedöms ha upprepad eller längre frånvaro. Detta gäller inte om en utredning är uppenbart obehövlig. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera de elever som bedöms ha upprepad eller längre frånvaro samt när utredningar inletts och, i förekommande fall, slutförts för respektive elev under perioden den 3 maj 2024 till och med den 18 oktober 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).
7. Se till att, när en elevs frånvaro har utretts, vidta åtgärder för att eleven ska öka sin närvaro och fullgöra sin skolgång. Åtgärderna ska ha sin utgångspunkt i den utredning om frånvaro som genomförts. De åtgärder som vidtas ska dokumenteras och en sammanställning över åtgärder som vidtagits för respektive elev ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Umeå Kristna Friskoleförening en anmärkning avseende brister rörande särskilt stöd. Umeå Kristna Friskoleförening ska senast **fredag den 18 oktober 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. punkt 2 skollagen från att ingripa mot Umeå Kristna Friskoleförening avseende brister rörande lokaler och utrustning. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra studietid, tillgång till elevhälsa samt konfessionella inslag.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:6409) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en tillsyn av Mariaskolan i Umeå kommun. Mariaskolan omfattar förskoleklass, grundskolans årskurs 1–9 samt fritidshem.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Mariaskolan följer gällande bestämmelser om saklighet och vetenskaplig grund, utbildning vid skolenheten, undervisningen är icke-konfessionell, undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, anställning av lärare, frånvaroutredningar, särskilt stöd, lokaler och utrustning, extra studietid samt tillgång till elevhälsa.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, rektorn och representanter för huvudmannen samt lektionsobservationer mellan den 25 september 2023 och 13 oktober 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram, undervisningsmaterial och anställningsbevis. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen

och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Saklighet och vetenskaplig grund

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Särskilt om det vetenskapliga förhållningssättet gällande bibliska berättelser

Skolinspektionen har i sin utredning ställt frågor till elever, personal, rektor och huvudman om hur bibliska myter har presenterats i undervisningen samt hur personal på skolan bemöter elever som har uppfattningar om att bibliska myter faktiskt har ägt rum.

En lärare som undervisar i skolans val kristendom uppger att det finns elever som har uppfattningen att Noa har funnits på riktigt och att syndafloden¹ ägt rum, men att läraren isåfall inte bemöter eller problematiserar det.

Ytterligare en lärare som undervisar i skolans val kristendom uppger att det kanske kan uppstå frågor om något hänt på riktigt, såsom syndafloden, men att läraren då säger att eleverna får tro vad de vill. För flera år sedan undervisade läraren i naturorienterande ämnen och berättade om hur jorden kom till enligt skapelseberättelsen, enligt evolutionsteorin och enligt andra religioner. Läraren uppger att det är viktigt att elever får möta olika teorier och att de får veta att människor tror olika.

Två lärare uppger i intervju att det kommer fram i undervisningen att elever har uppfattningen att jorden är några tusen år gammal. En av lärarna uppger att de måste upplysa om att det finns olika åsikter om olika frågor, men att alla har rätt att tro och tycka som de vill. En av lärarna säger att man inte är kristen om man inte tror på de bibliska berättelserna, men att i samhället är det många som tror på big bang och att jorden är miljontals år gammal.

Rektorn uppger att det finns elever som tror att Adam och Eva funnits eller som ifrågasätter att de ska lära sig "att de kommer från aporna". Rektorn uppger i

¹ Den bibliska berättelsen i 1 Mos 6–8 om hur Gud såg att ondskan på jorden var stor och beslöt att låta en flod översvämma jorden och förgöra alla levande varelser under himlen. Endast Noa och de människor och djur som följde med på arken skulle överleva. I beslutet används syndafloden respektive Noa och floden som synonyma begrepp.

intervju att elever är intresserade av kreationism², och kan lyfta argument om polystrata fossil³. Rektorn uppger också att dessa argument är vetenskapliga.

Rektorn uppger att om det finns elever som inte tror på evolutionsteorin så förklarar rektorn att man inte ska förakta dem som tror på evolutionsteorin. Huvudmannen uppger i ett yttrande att om en elev framför ett argument som riktar sig mot en niddbild eller missuppfattning av evolutionsteorin är det naturligtvis viktigt att ge dem en korrekt bild av evolutionsteorin och de fakta som stöder den. Om en elev däremot ifrågasätter neo-darwinismen⁴ med samma argument som evolutionsbiologerna själva framför, så undrar huvudmannen vilken grund läraren i så fall har för att säga till eleven att den har en felaktig uppfattning.

Rektorn uppger i intervju att de köpt in flera exemplar av en kreationistisk tidskrift⁵ för att matcha elevernas intressen. I huvudmannens yttrande framgår att tidskriften kommer från skapelsetroende forskare.

Av huvudmannens yttrande framgår att rektorn varje termin förmedlar följande till personalen. Att om elever uttrycker ett perspektiv som angriper en annan åsikt, har läraren ansvaret att främja förståelse för det perspektiv som angripits. Ofta lyfts då specifikt evolutionsteorin som exempel.

Representanter för huvudmannen uppger i en intervju att de har varit tydliga med att undervisning ska ske på vetenskaplig grund, samt har fått en försäkran från rektorn om att så sker. De har inte fått in några indikationer på att rektorn inte undervisar på ett sakligt sätt. De har fått höra från rektorn att det finns elever som har uppfattningar om att evolutionsteorin är fel, att jorden är 6000 år gammal och att syndafloden har hänt på riktigt. Om en lärare möter sådana uppfattningar hos en elev, ska de bemöta det med vad vetenskapen säger, men de inte ska säga "tyck så här och så här".

² Kreationism: föreställningen att världen skapades i enlighet med berättelsen i Första Mosebok, dvs. på sex dagar vid en bestämd historisk tidpunkt, oftast beräknad till ca 4000 år f.Kr. Termen används främst om moderna idéer om evolutionismen i opposition mot Darwin och den moderna evolutionismen. Det är främst s.k. fundamentalistiska trossamfund och partier – både kristna och judiska – som hävdar kreationismen och som krävt och kräver att den i skolundervisningen ska likställas med darwinismen eller ersätta denna. Nationalencyklopedien, 1993, Höganäs.

³ Polystrata fossil är ett begrepp för ett fossil av till exempel en trädstrunk som sträcker sig igenom flera olika geologiska strata. Ordet polystrat är inte ett geologiskt begrepp utan härrör från kreationistiska källor. [Polystrate fossil - Wikipedia](#)

⁴ Neodarwinism, nydarwinism, utvecklingsläran såsom den uppfattas efter upptäckten av genernas och kromosomernas struktur och funktion. Neodarwinismen bekräftar Darwins idéer om naturligt urval som evolutionens drivande mekanism men kan bättre förklara uppkomsten av den genetiska variationen på vilken urvalet verkar. Nationalencyklopedien, 1994, Höganäs.

⁵ Tidskriften Creation, se ab 19 s 75.

Om undervisning i ämnet biologi

Rektorn undervisar i de naturorienterande ämnena biologi, fysik och kemi i årskurs 6–9 för samtliga elever på skolan, men även i skolans val kristendom i årskurs 3–5.

Av intervju med rektorn framkommer följande om undervisningen i biologi. Rektorn undervisar om evolutionsteorin och utgår från det som står i läroboken. Rektorn presenterar evolutionsteorin i förhållande till interna förklaringar som evolutionsbiologer använder. De kanske inte säger teorin utan teorierna och har lite olika modeller på hur och vad det är för mekanik som skapar ny information, det vill säga vad det är som skapar urvalet. Den neo-darwinistiska modellen är i stort sett oförändrad och är förvisso konsensus, vilket rektorn är tydlig med. Rektorn tycker dock att det är värt att veta att olika förklaringsmodeller förts fram. På fråga om hur säker rektorn presenterar att evolutionsteorin är, förklarar rektorn att det rektorn säger är att det är den allmänna uppfattningen och den som eleverna bör känna till för att vara allmänbildade. Rektorn presenterar att hela vetenskapssamfundet är säkra på att en evolution ägt rum, men att de har olika bild av hur det har gått till. På frågan om rektorn presenterar kritik mot evolutionsteorin, uppger rektorn sig presentera att evolutionsbiologer menar att mutationer inte är en lämplig förklaring till hur utveckling gått till och att det skulle kunna uppfattas som kritik mot neo-darwinsimen. Men forskare som kritiserar skulle aldrig säga att det är kritik utan mer att de försöker hitta rätt förklaringsmodell.

På frågan om rektorn kan ge övertygande argument om evolutionen uppger rektorn att han presenterar bevisen som lyfts fram som stöd, men att det är upp till eleverna om de övertygas av argumenten eller inte. Evolutionsteorin är en historisk vetenskap som, till skillnad från experimentella vetenskaper, inte är möjlig att motbevisa⁶. Rektorn minns inte om han pratat om polystrata fossil, kanske på fråga från en elev. Det skulle kunna dyka upp i vilket ämne som helst. Rektorn kan inte minnas att det hänt, men det skulle kunna hända under biologiundervisningen när man går igenom fossiler. Fossil som ser ut att ha dött en snabb död kan ha tagits upp i vilket ämne som helst, till exempel i biologin. I biologin kan rektorn ta upp att fossil bildas på ett sätt som inte överensstämmer med hur geologer tror att det bildats.

Rektorn får i intervju frågan om det är någon skillnad mellan om eleven tror att jorden är 6000 år gammal, eller att jorden är platt eller förnekar Förintelsen. Rektorn svarar att om man pratar om historisk vetenskap så finns det historiska perspektivet. Förintelsen är väldokumenterad och fotografiska källor finns som kan styrka att det har hänt, dessutom finns det levande ögonvittnen. Om man jämför det nyssnämnda med jordens historia så finns inte dessa källor. Det skulle vara konstigt om han inte kunde se att det finns argument för att jorden är 6000 år

⁶ Möjligheten att motbevisa (falsifiera) en teori är ett vanligt krav på en teori för att den ska vara vetenskaplig.

gammal. Han tycker inte att någon borde se det som ett tecken på att eleven inte förstår vad vetenskap är.

En lärare som undervisar i naturorienterande ämnen i årskurs 3–5 uppger att läraren undervisar om evolutionsteorin som ett sätt att se hur världen blev till. Det är en teori men inte mer än det och det finns andra teorier om hur världen blev till. I undervisningen tar läraren dock inte upp några andra teorier. Läraren säger också att undervisningen utgår från teori och vetenskap, men att alla får tro vad de vill.

Skolinspektionen har begärt in examinationsuppgifter om evolutionsteorin som använts i undervisningen. Av inkomna dokument framgår att frågor om jordens ålder, de första växterna, urkontinenten, dinosauriernas utdöende med mera formuleras med ord som "anses", "tror" och "den mest populära förklaringen". Rektorn uppger att orsaken till detta är att hjälpa eleverna att besvara frågorna utan att känna sig forcerade till ett ställningstagande, samt att det illustrerar de biologiska förklaringsmodellernas föränderlighet och underlättar för eleverna inte haka upp sig på detaljskillnader i olika källor (t.ex. står det i läroboken att dinosaurierna dog ut för 65 miljoner år sedan, medan det i andra källor kan stå 66 eller 64 miljoner år).

Om undervisning i skolans val kristendom

Samtliga årskurser på skolan har undervisning i skolans val kristendom, vilket är en fördjupning av ämnet religionskunskap och ska följa Skolverkets kursplan för ämnet. Undervisningen bedrivs av tre lärare, varav en är skolans rektor.

Av elevintervju framkommer att en lärare presenterat berättelserna i Bibeln, om Adam och Eva eller Noa och floden till exempel, som att de har hänt på riktigt. Läraren uppger att hen återger uppfattningar, läraren säger inte att det är sant utan hur lutheraner argumenterar/uppfattar saken. Läraren har i undervisningen presenterat argument för Noa och floden i ett bildspel⁷ under rubriken "Exempel på argument som används av kristna som tror att berättelsen har hänt på riktigt." Bilderna föreställer exempelvis Grand Canyon, en lodrät trädstam genom sedimentlager (polystrata fossil), välbevarade fossil, fossil med bakåtböjt huvud. Läraren förklarar att hen redogjorde för argument till stöd för att syndafloden ägt rum med stöd av bilderna och att hen ställde detta mot evolutionsteorins förklaring, men att fokus var på argumenten för syndafloden. Det finns elever som tror att Noa har funnits på riktigt och att syndafloden ägt rum, men att läraren isåfall inte bemöter det och inte försöker problematisera. Läraren kommer inte gå på eleven om denne tror på något annat, exempelvis islam, och brukar inte utmana eleverna. Läraren har ingen naturvetenskaplig utbildning. Läraren uppger att hen försöker vara objektiv och undervisa korrekt enligt Skolverket, men eleverna vet att läraren håller i andakter och vet vad läraren har för uppfattning i dessa frågor. I bildspelet förekommer länkar till flera källor, som enligt intervju med rektorn är kreationistiska källor.

⁷ Ab 11 Berättelsen om Noa och floden.pdf

En annan lärare som undervisar i skolans val kristendom uppger att hen utgår från bibelberättelserna och planerar utifrån Bibeln. Läraren använder ett bildspel för att fängsla eleverna. Läraren berättar det som alla kristna säger, inte vad som är rätt eller fel. Det kanske har dykt upp någon gång att elever frågar om något hänt på riktigt. Läraren har kanske konstaterat att man är osäker på om det har hänt och kan ha mött att elever tvivlar på att det har hänt och ett sådant tvivel måste också få finnas med. Läraren blir glad att elever vågar säga en sådan sak. Som svar på Skolinspektionens utredares fråga om vad läraren skulle säga om en elev säger "Jag tror att syndafloden har skett på riktigt" uppger läraren att eleverna får tro vad de vill. Läraren kan bekräfta att de tror det, men läraren får inte säga att de har rätt eller fel. Som svar på frågan om det finns något läge när läraren säger att så tror en del men vetenskapen säger något annat, uppger läraren att hen berättat om hur jorden kom till enligt skapelseberättelsen, enligt evolutionsteorin och enligt andra religioner. Det var mer inom naturorienterande ämnen och för flera år sedan. Det är viktigt att eleverna får möta olika teorier och att de får veta att människor tror olika. Läraren har hela tiden i bakhuvudet att på morgonsamlingen får vi vara frimodiga och i undervisningen i kristendom så är det inte så.

Rektorn, som undervisar i skolans val kristendom, uppger att det är en vanlig uppfattning bland eleverna att Adam och Eva funnits på riktigt och att gud skapat med hjälp av evolutionen. Det finns elever som ifrågasätter att de ska lära sig "att de kommer från aporna". På fråga om hur rektorn lägger upp undervisningen i kristendom med tanke på vad eleverna tror på hänvisar rektorn till det som står i läroplanen om att främja förståelse. Om rektorn märker att det finns förutfattade meningar om evolutionsteorin och mot någon som tror på den då ser rektorn det som sitt uppdrag att visa och förklara. Det finns inget förakt mot någon som har en annan uppfattning. I biologin kan rektorn tydliggöra det och främja förståelsen för de eleverna. I kristendomen är syftet inte att prata om vetenskap utan mer om vad olika personer tror på. Då har de ett perspektiv och man försöker förstå det perspektivet. Sedan kan det hända att man presenterar motargument. Det beror på situationen. Syftet är att främja förståelsen för olika perspektiv. I samband med undervisning om Noa och floden presenterar rektorn argument om sedimentlager i Grand Canyon. Att utifrån Grand Canyon så kan en del dra slutsatsen att jorden är miljarder år gammal och andra att syndafloden ägt rum. Rektorn uppger i intervju att elever är intresserade av kreationism och att de kan lyfta sådana frågor. Rektorn uppger också att det är vetenskapliga argument, exempelvis polystrata fossil.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen anför bland annat följande i ett yttrande. Skolan får inte säga att det eleverna tror på inte är sant om det de säger inte stämmer med vetenskapen. Utredningen har varit osaklig och utredaren har i flera avseenden gett uttryck för sin egen uppfattning och inställning i frågor. Utredaren har exempelvis anført att vissa trosövertygelser inte stämmer överens med vetenskap. Huvudmannen ifrågasätter att det finns saker som inte får nämnas i undervisningen, utan menar att det borde handla om hur det nämns. Utredaren verkar vara emot att det

framförs argument för att olika saker som nämns i bibeln skulle ha hänt på riktigt. Utredaren ställer inte följdfrågor som handlar om huruvida det framställs sakligt och allsidigt, alltså inte hur det presenteras utan att det presenteras överhuvudtaget. Skollagen uppmuntrar att dessa argument förs fram. Det som är viktigt att undersöka i inspektionen är att detta också problematiseras i undervisning. I protokollet är det mycket sällsynt att något sådant efterfrågas.

Om en elev ifrågasätter evolutionsteorin så får de presenterat alla fakta som finns till stöd för evolutionsteorin. Huvudmannen påpekar att en elev i intervju uppger att eleven inte hört i skolan att jorden enligt Bibeln bara är 6000 år gammal. I början av varje termin förmedlar rektorn principen om öppenhet och respekt för alla människors olikheter till skolans personal. Om elever uttrycker ett perspektiv som angriper en annan åsikt, har läraren ansvaret att främja förståelse för det perspektiv som angripits. Ofta lyfts då specifikt evolutionsteorin som exempel. Det kan inte vara lagstiftarens mening att man ska riskera att kränka elever genom att så direkt konfrontera dem med att det de tror på är fel. Att lärare ska klargöra för eleverna att det de tror på (trosövertygelse) inte stämmer med vetenskap, trots att de själva och eventuellt deras föräldrar har denna trosuppfattning strider, enligt huvudmannen, mot förbudet mot indoktrinering i artikel 2, TP 1 i Europakonventionen.

Alla obligatoriska delar i skolan grundar sig på vetenskap och den syn som kommer fram i läroböckerna. Kreationism tas upp i ett enda arbetsområde (det framgår inte vilket av yttrandet), till skillnad från evolutionsteorin som är en grund för hela biologiämnet. Det är i detta sammanhang som huvudmannen menar att kreationism inte ges en stor betydelse. Men när kreationism tas upp är det viktigt att ge en allsidig bild på vetenskaplig grund, vilket de anser görs.

Vad gäller uppgiften om att rektorn kan ha pratat om polystrata fossil påpekar huvudmannen att en fråga som inte kommit med är att utredaren frågar i vilket ämne eleverna kan ha tagit upp en sådan fråga. Här svarar rektorn hypotetiskt att en fråga från en elev skulle kunna komma i vilket ämne som helst, men det mest logiska vore att någon som känner till det nämner det i samband med att man talar om fossil. Att en lärare svarar på en fråga från en elev är inte detsamma som att läraren har tagit upp det och gjort det till en del av undervisningen. En mer relevant fråga att ställa vore väl "Om en elev skulle fråga om polystrata fossil i undervisningen, hur skulle du som lärare bemöta det då?"

Om en elev framför ett argument som riktar sig mot en bild eller missuppfattning av evolutionsteorin är det naturligtvis viktigt att ge dem en korrekt bild av evolutionsteorin och de fakta som stöder den. Om en elev däremot ifrågasätter neo-darwinismen med samma argument som evolutionsbiologerna själva framför, så undrar huvudmannen vilken grund läraren i så fall har för att säga till eleven att den har en felaktig uppfattning.

Vad gäller frågan som ställts till rektorn om det är någon skillnad mellan om eleven tror att jorden är 6 000 år gammal, att jorden är platt, eller förnekar förintelsen uppger huvudmannen att det grundläggande förhållningssättet blir detsamma

oavsett vad det är för uppfattning eleven har. Rektorn kallar i intervjun det för att man inte ska "platta till" eleven. Lärarens uppdrag att förmedla korrekt kunskap till eleven måste vägas mot övriga principer i läroplanen som att utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter eller att skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Huvudmannen uppger i yttrande att enligt Europadomstolen är religiös eller sekulär indoktrinering förbjudet samt att det skulle vara i strid med detta förbud att en lärare klargör att det eleverna tror på (trosövertygelse) inte stämmer med vetenskap.

Huvudmannen har vidare haft synpunkter på hur Skolinspektionens utredning har genomförts och vilken information som har inhämtats.

Mariaskolans rektor

Mariaskolans rektor har varit en del av skolhuvudmannen Ekebyholmsskolan AB:s ägar- och ledningskrets sedan 22 februari 2018 (se dnr 2022:10506 ab 6).

Rättslig reglering

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. (1 kap. 5 § skollagen)

Av förarbetena framgår bland annat följande. De nationella styrdokumentet ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet. Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. (...) Regeringen förslår formuleringen "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund. (prop. 2009/10:165, s. 223 f.)

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22) avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, anges bland annat följande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell. Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Alla som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem.

I kursplanen för ämnet biologi anges att eleverna ska få inblick i naturvetenskapens världsbild med evolutionsteorin som grund och på så sätt kunna utveckla sin

förmåga att skilja mellan naturvetenskapliga och andra sätt att beskriva och förklara omvärlden.

Även i kursplanerna för fysik och kemi betonas att eleverna genom undervisningen ska kunna utveckla sin förmåga att skilja mellan naturvetenskapliga och andra sätt att beskriva och förklara omvärlden.

Undervisningen i grundskolan får omfatta skolans val. (10 kap. 4 § skollagen)

Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Undervisning i ett ämne inom skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. (9 kap. 9 och 11 §§ skolförordningen [2011:185])

Undervisningen som sker inom skolans val i grundskolan i form av fördjupning i bl.a. kristendom måste ske på ett sådant sätt att den fortfarande är icke-konfessionell, dvs. den ska vila på vetenskaplig grund och vara saklig och allsidig. Det innebär bl.a. att det i själva undervisningen inte får förekomma några som helst inslag av utövande bekännelsekaraktär. (Prop. 2009/10:165 s. 227)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister i undervisningen vid Mariaskolan vad gäller kravet på att utbildningen i grundskolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt läroplanens krav på att undervisningen i grundskolan ska vara saklig. Detta sker främst, men inte uteslutande, inom ramen för undervisningen i ämnena biologi och inom skolans val kristendom.

Skolinspektionens utredning visar att eleverna på Mariaskolan får undervisning om evolutionsteorin och vad den innebär. I undervisningen i ämnet biologi i årskurserna 6–9 presenterar undervisande lärare, tillika rektorn, dock evolutionsteorin som ifrågasatt eller osäker, istället för att vara den grund för ämnet den ska vara enligt kursplanen i ämnet biologi. Detta görs genom att rektorn i undervisningen presenterar evolutionsteorin som ifrågasatt. I undervisningen ifrågasätts också evolutionsteorin som förklaringsmodell genom att det påstås att det är en historisk vetenskap som inte går att motbevisa. Det görs även bland annat genom att välja förminskande ord som "anser", "tror" eller "den mest populära förklaringen" i provmaterial. Eleverna får ta del av en undervisning där argument som motsäger evolutionsteorin framställs som vetenskapliga teorier.

Evolutionsteorin har en särställning som teoretisk grund för hela biologiämnet. Genom att anlägga vetenskapshistoriska och filosofiska aspekter på evolutionsteorin ska eleverna få inblickar i vad den har inneburit för vår kultur, världsbild och syn på naturen och naturvetenskapen. Detta är i kursplanen formulerat som att eleverna ska få inblick i naturvetenskapens världsbild med evolutionsteorin som grund. Det skapar även förutsättningar för eleverna att kunna skilja mellan naturvetenskapliga och andra sätt att beskriva och förklara omvärlden. Genom att diskutera vad som utmärker naturvetenskapen kan eleverna få

förståelse för hur naturvetenskap skiljer sig från andra vetenskaper, religioner och livsåskådningar. Genom undervisningen ska eleverna få förståelse för att skillnaden mellan naturvetenskap och livsåskådningar ligger i vilka frågor man ställer och vilka metoder som används för att besvara dem. På så sätt får de möjligheter att väga samman värderingar och sakförhållanden, föra kritiska resonemang och förhålla sig till skillnader mellan påståenden och vad forskning visar.⁸

Skolinspektionen bedömer att den undervisning som eleverna får i ämnet biologi inte uppfyller kravet på saklighet och vetenskaplig grund. Denna brist innebär att eleverna genom undervisningen inte ges möjlighet att skilja mellan naturvetenskapliga och andra sätt att beskriva och förklara omvärlden. Skolinspektionen bedömer därför att det även finns brister i undervisningen när det gäller att undervisningen ska utgå från ämnets syfte i biologi.

Skolinspektionen bedömer vidare att inte heller undervisningen inom skolans val kristendom uppfyller kravet på att undervisningen ska vara saklig och vila på vetenskaplig grund. Av utredningen framgår att två lärare har presenterat kreationistiska argument för berättelserna i Bibeln. Bland annat har argument till stöd för att syndafloden som beskrivs i bibeln har ägt rum presenterats i ett bildspel med länkar till kreationistiska källor. Rektorn har även presenterat argument om sedimentlager i Grand Canyon som ifrågasätter jordens ålder till stöd för den bibliska berättelsen om syndafloden. Skolinspektionen konstaterar att undervisningen inom skolans val kristendom har samma krav på vetenskaplighet som undervisningen i övrigt. Det innebär att sådana argument inte heller inom skolans val kristendom kan presenteras som vetenskap. Skolinspektionens utredning visar dock att så sker på Mariaskolan genom att dessa argument presenteras på ett sätt som ser ut att vara vetenskap, vilket gör det svårt för eleverna att genomskåda att det inte är argument grundade i vetenskap. Att sådana argument har presenterats under rubriken "Exempel på argument som används av kristna som tror att berättelsen har hänt på riktigt" friskriver inte undervisande lärare från ansvaret att undervisa på vetenskaplig grund.

Skolinspektionen gör bedömningen att det på Mariaskolan finns ett bristande förhållningssätt till skolans uppdrag att förmedla vetenskapligt grundad kunskap. Undervisningen sker i en verksamhet där huvudmannen, rektorn och personalen på skolan uppger att eleverna har uppfattningar om att jorden är 6000 år gammal och att bibliska berättelser som Adam och Eva eller Noa och floden ägt rum på riktigt. Istället för att bemöta detta så förstärker undervisningen dessa ovetenskapliga uppfattningar med argument som framställs som vetenskap men som inte har vetenskaplig grund. Vidare bemöter en stor andel, mer än hälften, av de intervjuade lärarna ovetenskapliga uppfattningar med en relativisering, att olika personer tror på olika saker och att man får tro på vad man vill, istället för att bemöta eleverna med vetenskapligt grundad kunskap. Detta innefattar både lärare som undervisar i naturorienterande ämnen och lärare som inte gör det. När Skolinspektionen ställt frågor kring detta, så för såväl lärare, rektorn och huvudman

⁸ Skolverkets kommentarsmaterial till ämnet biologi.

resonemang där de ställer uppdraget att förmedla korrekt kunskap mot principer så som öppenhet och respekt för människors olikheter och att det skulle riskera att kränka elever att konfrontera dem med att det de tror på är fel.

I detta avseende vill Skolinspektionen betona följande. Skollagens krav på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är en grundläggande princip för utbildningen i svensk skola. Lärare i grundskolan ska enligt skolförfattningarna bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund. I detta ingår att bemöta uppfattningar hos elever, som står i strid med vetenskap, med vetenskapliga fakta. Detta innebär att lärare som möter uppfattningar om att till exempel Förintelsen inte ägt rum behöver bemöta dessa åsikter med vetenskapligt grundad kunskap. Motsvarande gäller uppfattningar om att jorden inte är miljarder år gammal. Elever kränks inte genom att lärare bemöter dem med vetenskapligt grundad kunskap om hur världen är beskaffad. Även om skolan ska vara öppen för olika sätt att skildra omvärlden och uppmuntra att olika åsikter förs fram innebär detta inte en frihet för lärare att avvika från kursplanernas innehåll och den vetenskapliga grund som dessa tar sin utgångspunkt i. Enskilda individers privata uppfattningar får inte ges inflytande över undervisningen på ett sätt som riskerar att åsidosätta kraven på saklighet och vetenskaplig grund.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det föreligger allvarliga brister i undervisningen i biologi och skolans val kristendom vid Mariaskolan vad gäller kravet på att undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vara saklig samt uppfylla kraven i kursplanen för ämnet biologi.

Utbildning vid skolenheten

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn på Mariaskolan framgår följande. Såväl elever som personal uppger att det är trångt i Mariaskolans lokaler. Eleverna i årskurs 8 och 9 har därför all undervisning, bortsett från ämnen med specialsalar som hem- och konsumentkunskap och slöjd, i andra lokaler än skolans. Eleverna äter lunch samt har enstaka schemalagda pass, såsom mentorstid, på Mariaskolan. Enligt skriftlig information från huvudmannen ligger de andra lokalerna 1,2 km från skolan.

Huvudmannen uppger att de letar efter lokaler då skolan är för trång. Av huvudmannens dokumenterade kvalitetsarbete framgår att elevantalet ökat (56 elever i juni 2021, 77 elever i juni 2023). Rektorn uppger att på grund av det ökade elevantalet har årskurs 8 och 9 haft sin undervisning i de andra lokalerna sedan augusti. Det är enligt rektorn en tillfällig lösning och de diskuterar hur de ska göra i framtiden.

Huvudmannen har godkännande för förskoleklass, grundskola årskurs 1–9 samt anpassad grundskola årskurs 1–10 vid Mariaskolan i Umeå kommun.

Rättslig reglering

Med skolenhet avses av huvudman organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad (1 kap. 3 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att begreppet skolenhet avser skolan i fysisk bemärkelse, det vill säga de byggnader, lokaler och utrymmen utomhus där huvudmannen bedriver sin verksamhet. För att flera byggnader ska anses tillhöra samma skolenhet krävs att de ligger någorlunda nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. Byggnaderna i en skolenhet ingår också i samma administrativa enhet. Även verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad, men som är nära knuten till enheten omfattas av begreppet skolenhet. Här avses t.ex. skolgårdar samt idrottsplatser i nära anslutning till skolans byggnader (prop. 2009/10:165 s. 633).

I 2 kap. 5 § skollagen anges bland annat att enskilda efter ansökan får godkännas som huvudmän för förskoleklass och grundskola och att ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår bland annat att en enskild huvudman inte kan utöka verksamheten med utbildning vid ytterligare en skolenhet utan ett nytt godkännande (prop. 2009/10:165 s. 644).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Umeå Kristna Friskoleförening inte organiserar verksamheten vid Mariaskolan i en skolenhet. Av utredningen framgår att undervisningen på Mariaskolan bedrivs på så vitt skilda platser att utbildningen inte kan anses bedrivas vid en sammanhållen skolenhet.

Ett godkännande att bedriva skolverksamhet beviljas för viss utbildning vid en viss skolenhet. Umeå Kristna Friskoleförening har beviljats godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurs 1–9 samt anpassad grundskola årskurs 1–10 vid Mariaskolan i Umeå kommun. Tillståndet innebär att Umeå Kristna Friskoleförening får bedriva skolverksamhet vid en skolenhet i Umeå kommun. I och med att huvudmannens verksamhet vid Mariaskolan bedrivs i två skolbyggnader som inte utgör en skolenhet bedriver huvudmannen sedan höstterminen 2023 skolverksamhet som inte omfattas av godkännandet och som huvudmannen alltså saknar tillstånd för, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Om bristerna bedöms vara ett allvarligt missförhållande ska det anges. (26 kap. 10 § skollagen). Ett föreläggande får förenas med vite. (26 kap. 27 § skollagen).

Eftersom Umeå Kristna Friskoleförenings verksamhet vid Mariaskolan inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Umeå Kristna Friskoleförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen bedömer att de påtalade bristerna gällande kravet på saklig undervisning som vilar på vetenskaplig grund utgör ett allvarligt missförhållande. Skolinspektionen gör en samlad bedömning av de sammantagna bristerna och beaktar härvid följande.

Undervisningen vid Mariaskolan i framförallt ämnena biologi och inom skolans val kristendom präglas av ett ovetenskapligt förhållningssätt, där icke-vetenskapliga argument framställs som vetenskapliga och jämföras med vetenskap och där fakta sammanblandas med åsikter. Sådana argument presenteras i undervisningen på ett sätt som ser ut att vara vetenskap, vilket gör det svårt för eleverna att genomskåda att det inte är vetenskap. Dessa brister är allvarliga och innebär att det finns en stor risk att elever på Mariaskolan lämnar grundskolan med helt felaktiga uppfattningar om hur världen är beskaffad.

Inom ramen för undervisningen i skolans val kristendom har argument, som framstår som vetenskapliga, om sedimentlager, fossil och jordens ålder presenterats som inte är förenliga med den undervisning som ska bedrivas i ämnena biologi, fysik och geografi. Även i ämnet biologi ifrågasätts i undervisningen vidare jordens ålder och att det funnits en urkontinent, vilket inte är förenligt med den undervisning som ska bedrivas i ämnena fysik och geografi. I undervisningen i dessa två ämnen har således argument som framstår som vetenskap förts fram gällande förhållanden som avser andra ämnen. Att bristerna således inte begränsas till just de två ämnena, utan förefaller genomsyra verksamheten föranleder Skolinspektionen att se särskilt allvarligt på de brister som förekommer i undervisningen. Huvudmannens yttrande visar vidare att de brister som finns på skolan inte är isolerade till lärare och rektorn.

Ytterligare en aspekt som föranleder att Skolinspektionen bedömer dessa brister som allvarliga är att undervisningen i naturorienterande ämnen ifrågasätter självklara och grundläggande kunskaper som jordens ålder. Det visas ytterligare av att argument som framstår som vetenskapliga om till exempel jordens ålder inte begränsas till naturorienterande ämnen, utan även förs fram i skolans val kristendom, samt att även andra lärare relativiserar naturvetenskapliga förklaringar. Ett exempel på detta är en lärare som i undervisningen förklarar för eleverna att kristna ofta tror på de bibliska berättelserna medan bland "de andra", det vill säga samhället, är det många som tror på big bang och att jorden är äldre än 6000 år. Undervisningen på Mariaskolan riskerar att befästa en upplevelse av att stå utanför samhället, där de uppfattningar som genomsyrar Mariaskolan ställs mot de i samhället, på ett sätt som riskerar att skapa en sluten miljö.

De argument för kreationism som ingått i Mariaskolans undervisning är till stor del argument som tidigare har prövats av Kammarrätten i mål nr 3381-21 dom den 2 mars 2022. Detta gjordes i ett ärende (dnr 2018:2565) där Skolinspektionen

kritiserade en skolhuvudman, Ekebyholmsskolan AB, för att undervisningen i biologi inte levde upp till kraven på att vara icke-konfessionell, allsidig, saklig och vila på vetenskaplig grund. Skolinspektionens bedömning utgick bland annat från ett utlåtande som Skolverket gjorde utifrån intervjuer och dokumentation, där Skolverket bedömde att undervisningen innehöll pseudovetenskapliga argument från kreationistiska tankesmedjor. Kammarrätten bedömde att argumenten som hade presenterats i undervisningen var ovetenskapliga och att undervisningen inte får ifrågasätta evolutionsteorin. Mariaskolans rektor har varit en del av den berörda skolhuvudmannen Ekebyholmsskolan AB:s ägar- och ledningskrets under den tid ovannämnda ärende pågick.

Det kan således inte vara okänt för rektorn att den sortens argument som förts fram i Mariaskolans undervisning står i strid med skollagens krav på saklighet och vetenskaplig grund. Detta förstärker att bristerna ska betraktas som allvarliga.

Skolinspektionen bedömer att det även utgör ett allvarligt missförhållande att Umeå Kristna Friskoleförening bedriver tillståndspliktig skolverksamhet utan att ha beviljats godkännande för detta.

Då huvudmannen bara har godkännande för en skolenhet för den aktuella verksamheten innebär det att verksamheten vid den ena skolbyggnaden bedrivs utan tillstånd. Att bedriva skolverksamhet utan tillstånd utgör ett allvarligt missförhållande.

Skolinspektionen bedömer att det med anledning av ovanstående brister och de allvarliga konsekvenser dessa brister får för eleverna vid Mariaskolan föreligger skäl att förena föreläggandena med vite och att de var för sig utgör allvarliga missförhållanden.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 300 000 kronor.

Föreläggande

Lärare och undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har begärt in skriftlig dokumentation i form av personalförteckning, anställningsbevis och lärarlegitimationer samt intervjuat rektorn och huvudmannen. Av utredningen framkommer att eleverna under hösten 2023 har fått undervisning av ett flertal lärare som saknar lärarlegitimation eller behörighet att undervisa i de ämnen eller årskurser där de undervisar.

Eleverna ska ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen bedrivs i samtliga ämnen av en elevassistent som saknar lärarlegitimation. Rektorn uppger i intervju att skolan inte har försökt att rekrytera lärare till den särskilda undervisningsgruppen. Av personalförteckningen framgår att det finns behöriga lärare på skolan i de flesta ämnen men att dessa undervisar i andra klasser.

Undervisningen i årskurs 3–5 i skolans val kristendom bedrivs av en lärare som inte är behörig att undervisa i ämnet religionskunskap. Det finns flera legitimerade och behöriga lärare för ämnet och årskurserna på skolan, men de undervisar i andra ämnen eller årskurser. Rektorn uppger i intervju att han inte förstått att skolans val var ett ämne där det krävdes att undervisande lärare skulle vara behörig.

Undervisningen i årskurs 4–5 i ämnena biologi, fysik, kemi, geografi, religionskunskap, historia, samhällskunskap, matematik, svenska, och teknik bedrivs av en lärare som är behörig att undervisa i ämnena, men saknar behörighet att undervisa i dessa årskurser. Utredningen visar att det finns flera legitimerade och behöriga lärare för ämnena och årskurserna på skolan, men rektorn uppger i intervju att deras tjänster är fyllda med annan undervisning eller annan tjänst.

Undervisningen i årskurs 6 i ämnena engelska, historia, samhällskunskap, religionskunskap samt geografi bedrivs av en lärare som är obehörig. För ämnena samhällskunskap och geografi saknar läraren behörighet för såväl ämne som årskurs, för övriga ämnen saknas behörighet för årskursen. Utredningen visar att det finns en eller flera legitimerade och behöriga lärare för ämnena och årskurserna på skolan, men rektorn uppger i intervju att deras tjänster är fyllda med annan undervisning eller annan tjänst.

Undervisningen i årskurs 6–9 i ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap bedrivs av obehöriga lärare. Det finns inga behöriga lärare för ämnena och årskurserna på skolan.

Undervisningen i årskurs 7–9 i ämnet svenska bedrivs av en lärare som inte är behörig att undervisa i årskurserna. Det finns ingen behörig lärare för årskurserna 7–9 i ämnet svenska på skolan.

Skolinspektionen har begärt in skolans rekryteringsförsök för 2022 och 2023. Av dessa framgår följande.

Huvudmannen har sommaren 2023 annonserat efter lärare i de samhällsorienterande ämnena årskurs 4–9, i ämnena engelska årskurs 4–9, slöjd årskurs 4–9, naturorienterande ämnena årskurs 4–9, matematik årskurs 4–9, teknik årskurs 4–9, hem- och konsumentkunskap årskurs 4–9, svenska årskurs 6–9 samt bild årskurs 4–9.

Huvudmannen har vidare, i september 2023, annonserat efter lärare i ämnet moderna språk (spanska och tyska). Rektorn gjorde valet att inte försöka rekrytera en behörig lärare i ämnet geografi i årskurs 6–9 utan att låta en obehörig lärare undervisa.

Utifrån vad som kommit Skolinspektionen till del har inga försök gjorts för att rekrytera lärare i ämnet svenska årskurs 4–5.

Rektorn uppger att det har funnits behöriga sökande till flera tjänster, men att kandidaterna har tackat nej när de sett i vilken liten omfattning av heltidstjänstgöring tjänsterna var. Rektorn bekräftar också att vissa annonser haft ett slutdatum redan under juli 2023 men att rektorn inte förnyat dem.

Huvudmannen uppger bland annat följande i intervju. Skolan har inte behöriga lärare i all undervisning och lärare undervisar ibland i årskurser de inte har behörighet i. För att komma tillrätta med det har huvudmannen gjort en plan och annonserat. En av lärarna går dessutom lärarlyftet. Att skolan inte kan erbjuda heltidstjänster gör det svårare att hitta lärare. Ekonomin styr hur många lärare de kan ha. Huvudmannen uppger att de på sikt kommer att kunna ha behöriga lärare i alla ämnen och årskurser, men har svårt att tro att de kommer att kunna ha det till nästa läsårsstart. Huvudmannen uppger i sitt yttrande att det finns ekonomiskt utrymme att anställa behöriga lärare om de skulle hitta behöriga lärare för dessa små tjänster.

Huvudmannen uppger i yttrande att, utöver annonsering, så har information om personalbehov förmedlats muntligt, vilket tidigare är det som gett bäst resultat men inte räckt.

Tillsvidareanställning av lärare

En lärare saknar lärarlegitimation men är tillsvidareanställd.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får, som huvudregel, bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande (2 kap. 18 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver. Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå

goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261). Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att elever ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (prop. 2013/14:112, s.47).

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268f). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84f). Beträffande bestämmelsens andra stycke anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Endast den som har legitimation får som huvudregel anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. (2 kap. 20 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det saknas behöriga lärare i flertalet ämnen och årskurser vid Mariaskolan i Umeå. Huvudmannen har dock inför läsåret 23/24 försökt rekrytera behöriga lärare i flertalet av de ämnen och årskurser där det saknas behöriga lärare. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen vidtar de åtgärder som krävs för att tillgodose att eleverna undervisas av behöriga lärare i de ämnen där rekryteringsförsök har gjorts. Skolinspektionen utgår härvid från att Mariaskolan fortsatt försöker rekrytera lärare så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt undervisas av lärare som är behöriga i de ämnen och årskurser de undervisar i. Undervisningen i ämnet skolans val kristendom i årskurs 3–5 har däremot inte bedrivits av en lärare som är behörig i ämnet religionskunskap, trots att behöriga lärare i ämnet finns att tillgå inom huvudmannens organisation. Vidare har huvudmannen valt att inte försöka rekrytera en behörig lärare att undervisa i ämnet svenska i årskurs 4–5. Utredningen visar även att eleverna i den särskilda undervisningsgruppen har undervisats av lärare som saknar legitimation. Mot bakgrund härav bedömer Skolinspektionen att det föreligger brist i verksamheten avseende att endast legitimerade och behöriga lärare får bedriva undervisning i ämnet skolans val kristendom för årskurs 3–5, i ämnet svenska för årskurs 4–5 samt i den särskilda undervisningsgruppen.

Skolinspektionens utredning visar att en lärare som saknar legitimation är tillsvidareanställd som lärare. Umeå Kristna Friskoleförening uppfyller därmed inte

författningarnas krav avseende att endast legitimerade lärare får anställas utan tidsbegränsning.

Frånvaroutredningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har begärt in samtliga frånvaroutredningar som har gjorts efter den 1 december 2021 och huvudmannen har lämnat in en frånvaroutredning som gjordes klar i december 2021. Av intervju med rektorn framgår att det kan bero på att elever nyligen kommit till skolan och att elevernas tidigare skola redan gjort en utredning. Huvudmannen förklarar också att då frånvaroutredningen och utredningen om behov av särskilt stöd ofta går i varandra har skolledningen valt att slå samman dessa. Huvudmannen uppger i intervju att de är medvetna om att tidigare föreläggande med viten tydliggjort att en frånvaroutredning måste föregå en eventuell utredning av behov av särskilt stöd. Huvudmannen uppger vidare att skolan behöver skilja de två utredningarna tydligare åt och att rutiner har ändrats så att detta genomförs.

Av inhämtad dokumentation i form av till exempel kartläggningar, åtgärdsprogram, närvaro med mera samt av intervju med rektorn framgår följande.

För en elev med problematisk frånvaro som slutade på skolan efter vårterminen 2023 gjordes ingen separat frånvaroutredning, utan åtgärdsprogrammet inkluderade frånvaroutredning.

En elev hade våren 2023 50 timmars ogiltig frånvaro, men det finns ingen frånvaroutredning för den eleven.

För en elev med omfattande frånvaro saknas frånvaroutredning. Eleven har beslut om anpassad studiegång, som baserades på överlämning från föregående skola, uppger rektorn i intervju. Av elevens kartläggning framkommer inte uppgifter om frånvaro. Av elevens åtgärdsprogram framgår att eleven har en omfattande frånvaro och fortfarande har behov av anpassad studiegång.

För en elev med beslut om anpassad studiegång saknas frånvaroutredning. Av åtgärdsprogrammet framgår att elevens mående är orsaken till anpassad studiegång.

En elev som har beslut om anpassad studiegång i merparten av ämnena sedan 2022, samt har sju veckor med mer än 50 procents frånvaro under vårterminen 2023, saknar frånvaroutredning.

En elev har betyget streck i samtliga ämnen och rektorn uppger att hen har problematisk frånvaro, men saknar frånvaroutredning.

I intervju med skolans elevhälsa uppger representanterna att det finns tre elever med hög frånvaro samt en elev som går i skolan fyra dagar i veckan.

Huvudmannen uppger efter Skolinspektionens intervju att rutinerna har ändrats så att frånvaroutredningar och utredningar av behov av särskilt stöd tydligare ska skiljas åt.

Rättslig reglering

Om en elev i grundskolan har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Mariaskolan brister i sitt arbete med att tillgodose elevernas rätt till utbildning. Bristerna är allvarliga då de rör centrala områden inom skolväsendet. Skolinspektionen har dessutom i två tidigare vitesbeslut den 11 mars 2020 och den 23 februari 2021 förelagt huvudmannen att komma till rätta med brister inom rätten till utbildning. Skolinspektionen bedömde i beslut den 1 december 2021 (dnr SI 2019:7975) att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder.

Utredningen visar att den senaste frånvaroutredningen gjordes i december 2021. Skolinspektionens utredning visar att det under 2023 funnits ett förhållandevis stort antal elever med omfattande frånvaro, ungefär en tiondel av skolans elever, där skolan borde ha gjort en frånvaroutredning. Detta är en brist och innebär att de åtgärder som har vidtagits inte tagit sin utgångspunkt i en utredning av orsakerna till elevernas frånvaro från skolan.

Mariaskolan har vidare fattat beslut om anpassad studiegång för tre elever med omfattande frånvaro, trots att en frånvaroutredning inte har gjorts.

En utredning av en elevs behov av särskilt stöd är inte detsamma som en frånvaroutredning. Man måste alltid börja med att utreda orsakerna till frånvaron innan man kan fatta beslut om eventuella ytterligare utredningsåtgärder. Det är också resultatet från frånvaroutredningen som ska ligga till grund för vilka insatser som behöver vidtas för att få eleven att återgå till skolan och för att tillgodose elevens rätt till utbildning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Tillsynen visar att Umeå Kristna Friskoleförenings verksamhet vid Mariaskolan inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att elever ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, anställning av lärare samt frånvaroutredningar.

Det finns därför skäl att förelägga Umeå Kristna Friskoleförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Utredning av behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att rektorn mottog en anmälan om att en elev kunde vara i behov av särskilt stöd under hösten 2022. Elevens eventuella behov av särskilt stöd har fortfarande inte utretts, enligt intervjuer med elevhälsa och rektor. Detta bekräftas av ett dokument över elever som anmälts kunna vara i behov av särskilt stöd, där eleven inte är med. Av intervju med elevhälsan framgår att eleven fick anpassad studiegång i väntan på utredning. Rektorn uppger i intervju att eleven inte utretts skyndsamt.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att för en elev har skolan inte utrett elevens behov av särskilt stöd trots att detta har anmälts till rektorn. Utredningen visar att skolan, förutom för nämnda elev, har utrett behov av särskilt stöd då de anmälts till rektorn.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Umeå Kristna Friskoleförenings verksamhet vid Mariaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Utredningen visar att det endast är en

elev vars behov av stöd inte har utretts. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Umeå Kristna Friskoleförening en anmärkning.

Avstående från ingripande

Tillgång till lokaler och utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och med rektorn (som även undervisar i ämnena biologi, fysik och kemi i årskurs 6–9), framgår att det inte finns någon laborationssal för undervisning i ämnena biologi, fysik och kemi. Av intervju med elever i årskurs 6 framgår att de inte gjort laborationer som att koka saker till exempel, men att högstadiееleverna ibland är vid eldstaden på en grillplats. En elev i årskurs 8 uppger att det finns mikroskop, men att hen aldrig varit i en labbsal. Elever i årskurs 9 uppger att de inte har labbat, att det inte finns någon laborationssal samt att de inte sett brännare eller provrör. Rektorn uppger däremot i intervju att det finns utrustning som u-rör, provrör, bågare och kemikalier. Rektorn uppger vidare att eleverna har genomfört laborationer i vanliga klassrum eller utomhus vid en eldstad för de laborationer där rökutveckling uppstår. Det kan gälla kolväten och att se att etanol är osynligt medan bensin har kraftig rökutveckling eller att se hur lättantändliga ämnen är. Rektorn uppger att det skulle vara smidigare med en laborationssal och även om det funkar utan så vill huvudmannen öka kvaliteten i undervisningen. Det har aldrig funnits en laborationssal enligt rektorn. Enligt rektorn har huvudmannen uppmärksammat att det saknas och att det behövs en NO-laborationssal. Av huvudmannens yttrande framgår att huvudmannen har slutit ett avtal med en närliggande skola om att få tillgång till en NO-laborationssal.

Rättslig reglering

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen)

Enligt Skolverkets kursplan i ämnet biologi för grundskolan är ett syfte att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor om naturen och människan med hjälp av egna systematiska undersökningar. På så sätt ska eleverna ges möjligheter att utveckla förståelse för att påståenden kan prövas och att kunskaper i biologi växer fram med hjälp av naturvetenskapliga arbetsmetoder. I det praktiska arbetet ska eleverna även ges möjligheter att utveckla färdigheter i att hantera material, utrustning och digitala verktyg.

Enligt Skolverkets kursplan i fysik för grundskolan är ett syfte att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor om fysikaliska fenomen med hjälp av egna systematiska undersökningar. På så sätt ska eleverna ges möjligheter att utveckla förståelse för att påståenden kan prövas och att kunskaper i fysik växer fram med hjälp av naturvetenskapliga arbetsmetoder. I det praktiska arbetet ska

eleverna även ges möjligheter att utveckla färdigheter i att hantera material, utrustning och digitala verktyg.

Enligt Skolverkets kursplan för kemi i grundskolan är ett syfte att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor om kemiska processer och materien med hjälp av egna systematiska undersökningar. På så sätt ska eleverna ges möjligheter att utveckla förståelse för att påståenden kan prövas och att kunskaper i kemi växer fram med hjälp av naturvetenskapliga arbetsmetoder. I det praktiska arbetet ska eleverna även ges möjligheter att utveckla färdigheter i att hantera material, utrustning och digitala verktyg.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Umeå Kristna Friskola inte har uppfyllt kraven när det gäller att se till att det finns utrustning och lokaler som behövs för att syftet med undervisningen i ämnena biologi, fysik och kemi ska kunna uppfyllas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Umeå Kristna Friskoleförenings verksamhet vid Mariaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till utrustning och lokaler.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att huvudmannen har ingått avtal med en närliggande skola om att få tillgång till en lokal för undervisning i ämnena biologi, fysik och kemi. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens utredning framgår att elever erbjuds extra studietid omfattande två timmar i veckan.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §. (10 kap. 5 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens utredning visar att skolan har en skolsköterska, en specialpedagog, som också är anställd som lärare och biträdande rektor, och en kurator. Huvudmannen har även tillgång till en psykolog.

Rättslig reglering

För eleverna i grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare. (2 kap. 25 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Konfessionella inslag

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Mariaskolans huvudman har anmält till Skolinspektionen att Mariaskolan har konfessionella inslag. Enligt skriftlig information till vårdnadshavare sker dessa under morgonsamlingar, inför maten samt vid kortare schemabrytande besök till en kyrka ungefär en gång i månaden. För elever som inte vill delta anordnas alternativa aktiviteter. Enligt den skriftliga informationen kan personal svara på frågor om sin tro eller be en bön om en elev efterfrågar det, men personal uppger i intervju att detta inte förekommer.

Rättslig reglering

Med konfessionella inslag avses bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag (1 kap. 3 § skollagen).

Om en huvudman för en fristående skola har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med vissa i skollagen angivna begränsningar (1 kap. 7 a § skollagen).

Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn eller elever är införstådda med detta (1 kap. 7 b § skollagen).

Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om ett barn eller en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag. (1 kap. 7 b § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av Agneta Broberg, regionchef.

Utredare Lars-Henrik Bergström har varit föredragande.

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Anna Bergqvist medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.